

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7C/239/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113224599
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4113224599.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Soňou Vackovou v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, 811 07 Bratislava IČO: 36 789 615, proti žalovanému: Q. T., narodený XX.XX.XXXX, Q. XXX, XXX XX F. I., za účasti vedľajšieho účastníka nastane žalovaného: Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinova 9, 851 01 Bratislava, IČO: 42 260 086, o zaplatenie sumy 624,05 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 412,32 eura, kapitalizovaný denný úrok z omeškania od zosplatnenia do podania návrhu v sume 81,63 eura a 9,25 % úrok z omeškania ročne zo sumy 412,32 eura od 16.07.2013 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v hlave 17 § 3 úverových zmluvných podmienok spoločnosti žalobcu, podľa ktorej v prípade omeškania úhrady splátky úveru dlhšieho ako 7 dní je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 15 % z čiastky s ktorej úhradou je v omeškaní, je neprijateľná.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 36,60 eura a náhradu iných trov konania v sume 11,84 eura na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom podaným na súd dňa 23.07.2013 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 624,05 eura, kapitalizovaného denného úroku z omeškania od zosplatnenia do podania návrhu vo výške 139,46 eura, úroku z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 610,23 eura od 16.07.2013 do zaplatenia a trov konania. V návrhu uviedol že uzavrel so žalovaným úverovú zmluvu, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú úverové podmienky žalobcu. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov v sume 549,- eur zo strany žalobcu žalovanému. Žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť pravidelných mesačných splátkach vo výške 32,72 eura počet splátok 24. Žalovaný bol v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako to vyplýva zo splátkového kalendára. Žalovaný bol vyzývaný žalobcom listom zo dňa 28.03.2011 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 624,05 eura v lehote 15 dní od odoslania výzvy.

Žalovaný sa k návrhu písomne nevyjadril.

Súd uznesením zo dňa 27.12.2013 č.k. 7C/239/2013-28 konanie v časti o zaplatenie kapitalizovaného denného úroku z omeškania od zosplatnenia do podania návrhu v sume 11,88 eura zastavil a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Súd uznesením zo dňa 18.02.2014 č.k. 7C/239/2013-31 pripustil zmenu návrhu tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 624,05 eura, kapitalizovaný denný úrok z omeškania od zosplatnenia do podania návrhu vo výške 127,58 eura a 9,25% úroku z omeškania ročne zo sumy 610,23 eura od 16.07.2013 do zaplatenia.

Žalobcovi bol termín pojednávania oznámený cestou právneho zástupcu, na pojednávanie sa nedostavil ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Právny zástupca žalobcu mal doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavil, listom doručeným súdu faxom dňa 22.07.2014 svoju neúčast' a neúčast' žalobcu písomne ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Žalovaný mal doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavil ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Vedľajší účastník mal doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavil ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami predloženými v spise, a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a dospel k takémuto právneho záveru.

Účastníci uzatvorili dňa 28.05.2010 Úverovú zmluvu č. 4005097348, podľa ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 549,- eur na kúpu tovaru LCD v cene 999,- eur a žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver spolu s úrokmi vrátiť žalobcovi v 24 mesačných splátkach vo výške 32,72 eura, dátum prvej splátky 28.06.2010. Úrok z úveru si účastníci zmluvy dohodli vo výške 37,77% ročne, RPMN uvedená v zmluve bola 45,9%, priemerná hodnota RPMN uvedená v zmluve bola 48,66%. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové zmluvné podmienky. Žalobca vystavil žalovanému splátkový kalendár.

Úver bol žalovanému poskytnutý zaplatením časti kúpnej ceny tovaru.

Žalobca listom zo dňa 28.03.2011 oznámil žalovanému, že v dôsledku omeškania so splácaním splátok úveru uplatňuje voči nemu právo na splatenie celého úveru a vyzval ho na úhradu zostávajúcej časti úveru spolu so zmluvnou pokutou vo výške 624,05 eura v lehote do 15 dní odo dňa spísania výzvy.

Podľa splátkového kalendára žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 136,91 eura.

Vzájomný vzťah účastníkov je vzťahom zo spotrebiteľského úveru, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol účinný v čase uzatvorenia zmluvy a je osobitným predpisom týkajúcim sa spotrebiteľských úverov vo vzťahu k Občianskemu zákonníku (ustanovenia § 52 a nasl.). Omeškanie žalovaného sa posudzuje podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Podľa § 10c nariadenia vlády č. 20/2013 Z.z. sa výška úrokov z omeškania

riadi podľa predpisov občianskeho práva účinných k 31.01.2013 aj za dobu omeškania po 31.01.2013 v prípade, že záväzkový vzťah vznikol pred 01.02.2013. Nakoľko záväzkový vzťah účastníkov konania vznikol v roku 2010 je ustanovenie § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. potrebné aplikovať v znení účinnom do 31.01.2013.

Podľa § 2 písm. a) a písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,

b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy), veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy), spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (účinného do 31.01.2013), ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobia prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Vykonaným dokazovaním úverovou zmluvou č. 4005097348 (č.l. 6) mal súd za preukázané, že účastníci uzatvorili 28.05.2010 zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. Predmetom zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 549,- eur na kúpu tovaru LCD v cene 999,- eur a záväzok žalovaného vrátiť úver spolu s úrokmi a ostatným príslušenstvom v 24 mesačných splátkach vo výške 32,72 eura, dátum prvej splátky 28.06.2010. Rovnako mal súd preukázanú dohodu o úroku z úveru vo výške 37,77% ročne, RPMN vo výške 45,9% a priemernú hodnotu RPMN uvedenú v zmluve vo výške 48,66%.

Listom žalobcu zo dňa 28.03.2011 (č.l. 9) mal súd preukázané, že celý úver sa stal splatný dňa 12.04.2011.

Oprávnenie žalobcu požiadať o splatenie celého úveru mal súd preukázané z hlavy 7 § 3 písm. a) úverových podmienok (č.l. 7).

Zo splátkového kalendára (č.l. 4) a z listu žalobcu zo dňa 28.03.2011 (č.l. 9) mal súd preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splatením 6 splátok úveru. Ďalej z listu žalobcu zo 28.03.2011 mal súd preukázané, že žalobca využil svoje právo na splatenie celého úveru. Výšku záväzku žalovaného voči žalobcovi z predmetnej úverovej zmluvy mal súd preukázanú zo špecifikácie predloženej žalobcom a zo splátkového kalendára.

Žalovaný súdu nepreukázal, že svoj záväzok vrátiť žalobcovi poskytnutý úver spolu s dohodnutým úrokom z úveru a spolu so zákonným úrokom z omeškania riadne a včas splnil, preto je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 412,32 eura, ktorá pozostáva z istiny úveru po odpočítaní zaplatenej čiastky (549 - 136,91), kapitalizovaný denný úrok z omeškania od zosplatenia (13.04.2011) do podania návrhu (15.07.2013) v sume 81,63 eura, zákonný úrok z omeškania 9,25% ročne zo sumy 412,32 eura od 16.07.2013 do zaplatenia. Výšku úroku z omeškania mal súd za preukázanú z internetovej stránky NBS (č.l. 12), ktorá obsahuje úrokové sadzby Európskej centrálnej banky. Úroková sadzba ECB od 13.04.2011 bola 1,25%, preto zákonný úrok z omeškania je 9,25% (1,25% + 8 percentuálnych bodov = 9,25).

Na základe uvedeného súd považoval žalobný návrh za dôvodný v časti o zaplatenie 412,32 eura, kapitalizovaného denného úroku z omeškania od zosplatenia do podania návrhu v sume 81,63 eura a 9,25 % úrok z omeškania ročne zo sumy 412,32 eura od 16.07.2013 do zaplatenia, a preto mu v tejto časti vyhovel.

Vo zvyšku súd žalobu nepovažoval za dôvodnú.

V prvom rade súd nepovažoval za dôvodný nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 13,82 eura uplatnenej podľa § 3 hlavy 17 ÚP.

Ako už je vyššie uvedené v danej veci ide o vzťah vyplývajúci ide o vzťah vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol účinný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a zároveň aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.). Zároveň je z vykonaného dokazovania zrejmé (č.l. 6), že v danej veci ide o vopred pripravenú formulárovú (typovú) zmluvu, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť. Zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto podmienky sú v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné. Občiansky zákonník za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považuje ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, pričom takéto neprijateľné podmienky sankcionuje neplatnosťou.

Zmluvná pokuta je jedným z inštitútov záväzkového práva zabezpečujúcich záväzky. Postihuje dlžníka pre prípad nesplnenia zmluvnej povinnosti. Okrem zabezpečujúcej funkcie, zmluvná pokuta plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody a funkciu postihu za porušenie zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná a závisí od dohody účastníkov zmluvného vzťahu. Zmluvná pokuta však musí byť primeraná hodnote a významu zabezpečenej zmluvnej povinnosti. Primeranosť zmluvnej pokuty má osobitný význam v prípade spotrebiteľskej zmluvy.

Na základe vyššie uvedeného a s poukazom na obsah zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 28.05.2010, ktorej neoddeliteľnou sú úverové podmienky, podľa ktorej (hlava 17 § 3) v prípade omeškania s úhradou splátky úveru dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 15% z čiastky s ktorej úhradou je v omeškaní, súd túto dohodu o zmluvnej pokute ako sankcii spojenej s nesplnením záväzku žalovaného, považoval za neprijateľnú podmienku upravenú v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je neplatná podľa § 53 ods. 4 písm. k) a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Neprijateľnosť dohodnutej zmluvnej pokuty vyplýva z jej výšky, stanovenej na 15% z dlžnej (omeškanej) sumy a tiež z formy dojednania, spočívajúcej v predtlačení zmluvných podmienkach písaných drobným, ťažko nečitateľným písmom. Takéto dojednanie vo formulárovej zmluve, za okolností, že žalovaný nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť jej obsah, spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného, ako spotrebiteľa, ktorý je v danom zmluvnom vzťahu rozhodne tým slabším článkom.

Nakoľko žalobca odvodzoval svoj nárok na zmluvnú pokutu zo zmluvnej podmienky, ktorá je podľa názoru súdu, neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a súd tento nárok žalobcovi z tohto dôvodu nepriznal, postupoval podľa § 153 ods. 4 OSP a uviedol túto zmluvnú podmienku vo výroku tohto rozsudku.

Ďalej súd nepovažoval za dôvodný nárok žalobcu na zaplatenie úrokov v sadzbe 37,77% ročne, pretože je uplatnený na základe ustanovenia zmluvy, ktoré je absolútne neplatné podľa § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka, nakoľko je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Súd mal z internetovej stránky NBS (č.l. 66) preukázané, že obvykle požadované odplaty na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v čase uzatvorenia zmluvy neprevyšovali 10,62% ročne, preto dohodnutý úrok v sadzbe 37,77%, bol dohodnutý v rozpore s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Na neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutej odplaty súd prihliada z úradnej povinnosti. Takto dohodnutý úrok bol súčasťou uplatneného nároku v sume 83,17 eura a 55,48 eura a tiež naň žalobca započítal platby žalovaného, čo spôsobilo vyšší zostatok záväzku žalovaného.

Na základe uvedeného súd uplatnený nárok žalobcu v časti o zaplatenie sumy 211,73 eura (13,82 + 197,91) s príslušenstvom, ako nedôvodný, zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP z dôvodu, že žalobca mal v konaní úspech len čiastočný, preto mu súd priznal pomernú náhradu trov konania voči žalovanému. Žalobca bol v konaní voči žalovanému úspešný na 66% a neúspešný na 34% (zo žalovanej istiny 624,05 eura bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 412,32 eura), preto mu súd priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia v sume 36,60 eura čo je 32% (66 - 34 = 32) z trov právneho zastúpenia žalobcu v sume 114,36 eura za 2 úkony právnej služby po 39,84 eura vypočítané zo základu podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 624,05 eura (príprava a prevzatie, žalobný návrh 15.07.2013), režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v sume 15,62 eura (2 x 7,81), DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v sume 19,06 eura (39,84 x 2 + 15,62 x 20% = 19,06) a iné trovy konania v sume 11,84 eura čo je 32 % z iných trov konania žalobcu v sume 37,- eur (súdny poplatok na návrh).

Podľa § 149 ods. 1 OSP súd zaviazal žalovaného, aby trovy konania zaplatil právnenému zástupcovi žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§205 ods.1 OSP)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. (§205 ods. 3 OSP)

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne je možné podať návrh na exekúciu.